

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 28 mei 2020

Zaaknummer : 592598
Afdeling : Voorbereiding Openbare Ruimte
Portefeuillehouder : J.F.Struijf (A.P. van der Have)
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Invoering Duurzaam Afvalbeleid 2020-2030

SAMENVATTING

De raad stemt in met het invoeren van het Duurzaam Afvalbeleid 2020-2030 in Heemstede en kiest hiermee voor het gefaseerd invoeren van 'omgekeerd inzamelen' in de hele gemeente. De raad stelt hiervoor een krediet van € 1.441.500 beschikbaar. Op verzoek van de raad gaan laagbouw en hoogbouw gelijk in uitvoering. Met de invoering van het nieuwe afvalbeleid werken we toe naar een circulaire economie, verminderen we ons afval en behalen we de landelijke VANG-doelstelling. De voorbereiding start in het voorjaar van 2020.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

De landelijke VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) geeft aan dat gemeenten het aantal kilo's restafval per persoon per jaar moeten verminderen naar maximaal 100 kg in 2020 en moeten toewerken naar maximaal 30 kilo in 2025. In Heemstede lag het gemiddelde in de afgelopen jaren op ruim 200 kg. In 2019 is voor het eerst een daling te zien richting de 175 kg per persoon per jaar. Dit komt onder andere door de resultaten van de proef in Merlenhoven en een daarmee vergroot bewustzijn over het belang van afvalscheiding in de rest van Heemstede.

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen in te stemmen met het invoeren van het Duurzame Afvalbeleid 2020-2030 en te kiezen voor bronscheiding door middel van 'omgekeerd inzamelen';
2. De raad voor te stellen voor de transitieperiode, drie jaar, uit te gaan van de huidige heffingsgrondslag voor de afvalstoffenheffing (100 tikken/kleine rolcontainer of 200 tikken/grote rolcontainer);
3. De raad voor te stellen een krediet "invoer duurzaam afvalstelsel" van € 1.441.500 beschikbaar te stellen en de in het investeringsprogramma 2020 opgenomen kredieten "vervangen ondergrondse containers restafval en GFT" (€ 121.500) en "invoer duurzaam afvalstelsel (omgekeerd inzamelen)" (€ 1.200.000) te laten vervallen;
4. De raad voor te stellen de kapitaallasten te verwerken in de kadernota 2021-2024, de afschrijvingstermijn overeenkomstig de nota activabeleid vast te stellen en bij de kapitaallasten van het krediet "invoer duurzaam afvalstelsel" rekening te houden met de gefaseerde uitvoering van 3 jaar;
5. De raad voor te stellen gedurende de gefaseerde uitvoering de eventuele boekwaarde van vervangen containers overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording af te boeken en de lasten hiervan te verwerken in het exploitatieresultaat van het betreffende boekjaar;

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 28 mei 2020

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 april 2020;

besluit:

1. In te stemmen met het invoeren van het Duurzame Afvalbeleid 2020-2030 en te kiezen voor bronscheiding door middel van 'omgekeerd inzamelen'
2. Voor de transitieperiode, drie jaar, uit te gaan van de huidige heffingsgrondslag voor de afvalstoffenheffing (100 tikken/kleine rolcontainer of 200 tikken/grote rolcontainer);
3. Een krediet "invoer duurzaam afvalstelsel" van € 1.441.500 beschikbaar te stellen en de in het investeringsprogramma 2020 opgenomen kredieten "vervangen ondergrondse containers restafval en GFT" (€ 121.500) en "invoer duurzaam afvalstelsel (omgekeerd inzamelen)" (€ 1.200.000) te laten vervallen;
4. De kapitaallasten te verwerken in de kadernota 2021-2024, de afschrijvingstermijn overeenkomstig de nota activabeleid vast te stellen en bij de kapitaallasten van het krediet "invoer duurzaam afvalstelsel" rekening te houden met de gefaseerde uitvoering van 3 jaar;
5. Gedurende de gefaseerde uitvoering de eventuele boekwaarde van vervangen containers overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording af te boeken en de lasten te verwerken in het exploitatieresultaat van het betreffende boekjaar.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 28 mei 2020

AANLEIDING

Sinds 2016 is de gemeente Heemstede actief bezig met het terugdringen van de hoeveelheid afval binnen de gemeentegrenzen. Samen met Meerlanden zijn diverse scenario's doorgerekend die het voor Heemstede mogelijk zouden maken te voldoen aan de landelijke VANG-doelstelling van maximaal 100 kilo restafval per persoon per jaar in 2020. In 2025 is het doel maximaal 30 kilo.

Bewonersenquête, afvalbattle (100-100-100) en bewonersavonden

Om de inwoners actief te betrekken bij deze keuze zijn diverse bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd. Een bewonersenquête onder 1200 inwoners van heel Heemstede leverde op dat inwoners graag beter gefaciliteerd worden hun afval te scheiden en het ophalen van PMD aan huis in een rolemmer de voorkeur heeft. De deelnemers van de afvalbattle gaven de voorkeur aan omgekeerd inzamelen, meer informatie over de verschillende afvalstromen en beloning van goed (scheidings-) gedrag van afval. Bewonersavonden leverden vooral op dat inwoners willen meedenken met het nieuwe inzamelsysteem en gehoord willen worden.

Afvalproef in Merlenhoven zeer succesvol

Uiteindelijk is gekozen is om in Heemstede in de wijk Merlenhoven het systeem van omgekeerd inzamelen in de praktijk te testen. Hierbij werden 5 verzamelcontainers in de wijk geplaatst voor het wegbrengen van restafval en werd PMD ingezameld in de (bestaande) grijze rolemmer aan huis. Voor de bewoners uit deze wijk is speciaal een afvalwijzer samengesteld en is veel aandacht besteed aan communicatie door middel van bewonersbrieven, nieuwsbrieven en bewonersbijeenkomsten in de wijk. Hiermee konden inwoners wennen aan het nieuwe systeem en hun vragen stellen. De resultaten van de proef waren binnen 2 maanden al veelbelovend en na een half jaar was het aantal kilo's restafval gedaald van meer dan 200 kilo naar ongeveer 92/98 kilo.

Enquête gebruikers positief

Tijdens de uitvoering van de proef zijn 2 enquêtes gehouden onder de bewoners van Merlenhoven waarbij met name is gevraagd naar het gebruikersgemak van de nieuwe manier van inzamelen. Op de vraag hoe tevreden de inwoners zijn met de nieuwe afvalinzameling, antwoordt 30% heel tevreden en 45% tevreden. Neutraal is 11%. Op de vraag of inwoners volgens de nieuwe manier hun afval inzamelen antwoordt een kleine 98% ja. Beweegredenen om mee te doen met de nieuwe afvalinzameling zijn voor 51% voor het milieu, 23% omdat ik dat al deed, 15% omdat ik dat normaal vind en 11% omdat ik nu wel moet. De nieuwe manier van afvalscheiding zorgt bij 60% van de respondenten voor minder afval (zeer mee eens), en voor nog eens 27% mee eens. Op de vraag of het een goede zaak zou zijn wanneer deze manier van inzamelen van afval in de gehele gemeente zou worden ingevoerd, antwoordt 64% zeer mee eens, 24% mee eens en 9% neutraal.

Samenwerking met bewoners in een klankbordgroep

Uit de wijk Merlenhoven was voorafgaand aan de proef behoorlijk wat weerstand, met name omdat men zich niet voldoende gehoord voelde. De gemeente is in gesprek gegaan en heeft samen met de inwoners de proef verbeterd. Gedurende de voorbereiding en uitvoering van de proef is deze groep mensen een klankbordgroep geworden. Door intensieve samenwerking hebben deze inwoners zich met hart en ziel ingezet om de proef te laten slagen en ook hun buurtgenoten

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 28 mei 2020

positief te stimuleren maar ook aan te spreken op dingen die niet goed gingen. Hierdoor werd het een proef van de buurt zelf!

MOTIVERING

1.1 Met de invoering van Duurzaam Afvalbeleid werken we toe naar een circulaire economie en het behalen van de VANG-doelstellingen

De proef in de wijk Merlenhoven heeft aangetoond dat de nieuwe manier van inzamelen van afval inwoners stimuleert hun afval beter te scheiden en na te denken over het bewust voorkomen van afval. Invoering in heel Heemstede zal het aantal kilo's restafval aanzienlijk verminderen en de VANG-doelstelling van 100 kg behalen. De opbouw van de tarifiering van de Afvalstoffenheffing kan een aanvullende stimulans zijn.

1.2 Inwoners wennen snel aan nieuwe inzameling

Uit de proef is gebleken dat inwoners snel wennen aan het nieuwe inzamelsysteem, elkaar daarbij ondersteunen en helpen. Binnen twee maanden deed het overgrote deel van de testwijk actief mee waardoor goede resultaten werden behaald. Bij de tussentijdse enquête gaf ruim 97% van de respondenten mee te doen aan de nieuwe inzameling.

2.1 Berekening afvalstoffenheffing voor de transitieperiode op basis van bestaande systeem

Voor de transitieperiode van drie jaar wordt voorgesteld het huidige systeem te blijven volgen en t.z.t. voor de periode daarna de heffingsgrondslag opnieuw te bezien.

3.1 Investering ondergrondse containers reeds opgenomen in investeringsplan 2020

Voor het uitrollen van het systeem van 'omgekeerd inzamelen' wordt gebruik gemaakt van ondergrondse containers voor restafval. Deze containers worden eigendom van de gemeente Heemstede. Samen met Meerlanden worden de containers verspreid over de diverse Heemsteedse wijken.

4.1 Uitrol laagbouw in combinatie met hoogbouw brengt extra kosten met zich mee

Tegelijk met de uitrol van het nieuwe inzamelsysteem voor de laagbouw, wordt deze uitrol ook voor de hoogbouw uitgevoerd. Vanuit de gemeenteraad is hier ook erg op aangedrongen. Voor hoogbouw is maatwerk noodzakelijk, omdat elke complex een andere inzameling kent. Om dit direct mee te nemen is aanvullend krediet voor extra inzet noodzakelijk. Dit wordt betrokken bij het krediet "invoer duurzaam afvalstelsel".

5.1 Reguliere investering wordt geïntegreerd in de invoering van het nieuwe beleid

In het huidige investeringsplan is reeds een budget beschikbaar voor vervanging van bestaande ondergrondse containers voor GFT en Restafval. Deze vervanging kan geïntegreerd worden in het voorliggende plan en zo efficiencyvoordelen opleveren.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 28 mei 2020

FINANCIËN

Investeringsprogramma

In het investeringsprogramma van 2020 is een investering opgenomen van € 1.200.000 voor de invoer van een duurzaam afvalstelsel (omgekeerd inzamelen). Tevens is in het investeringsprogramma 2020 een investering van € 121.500 voor vervanging ondergrondse containers restafval en GFT opgenomen. Deze kredieten zijn nog niet beschikbaar gesteld door de raad bij de vaststelling van de begroting 2020. Voor de hoogbouw wordt nu een aanvullend bedrag van € 120.000 gevraagd.

Voorgesteld wordt de 2 reeds in het investeringsprogramma 2020 opgenomen kredieten voor inzamelmiddelen te laten vervallen en hiervoor in de plaats een krediet "invoer duurzaam afvalstelsel" beschikbaar te stellen van € 1.441.500 (€ 1.200.000 + € 121.500 + € 120.000). De afschrijvingstermijn bedraagt 10 jaar overeenkomstig de in de nota activabeleid bepaalde termijn voor ondergrondse afvalcontainers (het mag daarbij niet gaan om perscontainers want daarbij is de afschrijvingstermijn 7 jaar). De kapitaallasten worden betrokken bij de afvalstoffenheffing vanaf 2021 waarbij rekening wordt gehouden met de gefaseerde uitvoering gedurende 3 jaar.

Restwaarde te vervangen inzamelmiddelen

Indien er inzamelmiddelen worden vervangen die op dat moment nog een boekwaarde hebben wordt deze boekwaarde afgeboekt overeenkomstig de verplichting in het Besluit Begroting en Verantwoording. Deze kosten worden verwerkt ten laste van het rekeningsresultaat van het dan lopende boekjaar.

Woonlasten

Voorgesteld wordt om voor de transitieperiode, 3 jaar, uit te blijven gaan van de huidige heffingsgrondslag.

De huidige afvalstoffenheffing is gebaseerd op het aanbieden van de hoeveelheid afval die is gekoppeld aan de grootte van de rolemmer voor restafval. Hoge afvalstoffenheffing is gebaseerd een rolemmer van 240 liter, lage afvalstoffenheffing staat gelijk aan een rolemmer van 120 / 140 liter. Waar er sprake is van het systeem met tikken of de gele huisvuilzakken is ook dit te herleiden naar de grootte van de rolemmer, met respectievelijk 200 of 100 tikken (inworpen in ondergrondse container) per jaar. De tarieven in de huidige situatie (begroting 2020) zijn:

- 100 tikken of kleine emmer: € 257,74;

- 200 tikken of grote emmer: € 322,18.

Zodra het nieuwe systeem is doorgevoerd is het goed om opnieuw te kijken naar de heffingsgrondslag. Juist vanwege de gefaseerde invoering van het systeem is dat het goede moment. Het is niet gewenst om gedurende de transitieperiode twee systemen naast elkaar te hanteren.

De nieuwe tarieven voor 2021 zullen worden vastgesteld bij de begroting (november) en de belastingverordeningen (december).

UITVOERING

De uitrol van de nieuwe inzameling van afval zal gedurende drie jaar worden gepland.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 28 mei 2020

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Net als tijdens de uitvoering van de proef in Merlenhoven willen we samen met inwoners van de wijken de uitvoering vorm geven. Leden van de klankbordgroep Merlenhoven hebben aangegeven als ambassadeur voor het 'omgekeerd inzamelen' op te willen treden om inwoners van andere wijken inzicht te geven in de aanpassingen die noodzakelijk zijn om de nieuwe inzameling tot een succes te maken. Door de wijkwijze aanpak is er voldoende tijd om inwoners persoonlijk te benaderen en hen mee te nemen in het veranderproces. Het ontstaan van klankbordgroepen per wijk zou een mooie uitkomst zijn van deze aanpak.

Communicatie in deze uitrol is enorm belangrijk. Het opstellen van een duidelijke communicatieplan zal aan het begin van de uitrol worden gedaan. Het ontwikkelen van communicatiemiddelen gedurende het proces geeft inwoners inzicht in wat er van hen wordt verlangd en waar inwoners hulp bij kunnen krijgen. De organisatie van bewonersbijeenkomsten zal inwoners persoonlijk betrekken bij de aanpassing.

DUURZAAMHEID

Het behalen van de landelijke VANG-doelstelling is onderschreven in de Nota Duurzaamheid van de gemeente Heemstede en draagt bij aan een duurzame en circulaire samenleving.

Circulair inkopen

Met de inkoop van producten en diensten sluiten we aan bij Meerlanden. Meerlanden is bezig met het verduurzamen van de inkoop. Zij gebruiken een checklist aan de hand waarvan de producten, diensten of werken die worden ingekocht worden getoetst op circulariteit en duurzaamheid. De checklist is opgedeeld in vier onderwerpen. Ten eerste grondstoffen. Wordt het product duurzaam geproduceerd? Het tweede onderwerp is samenwerking. Kan er gezamenlijk met partners lokaal worden ingekocht? Sociaal inkopen is het derde onderwerp. Kunnen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden ingezet. En kan met de inkoop innovatie worden gestimuleerd. Deze checklist is ook gehanteerd bij de aanbesteding van nieuwe inzamelmiddelen. Hierdoor zijn alle nieuwe rolcontainers gemaakt van 100% gerecycled plastic en zijn ze na gebruik weer 100% recyclebaar.

BIJLAGEN

Nota Duurzaam Afvalbeleid 2020-2030
Collegebericht Schaalvoordelen afvalbeleid (Meerlanden)
Evaluatie afvalproef Merlenhoven